ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ
ՊԵՏԱՊ

1937 Թ. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԿՈՊԱՐԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԽՍՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ
ԽՈՐՀՐԴԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

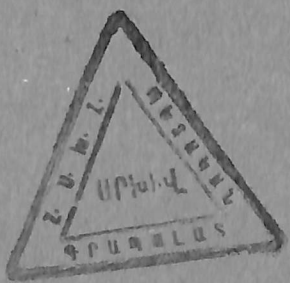

ԳՅՈՒՂՇՐԱՏ 1936 ՅԵՐԵՎԱՆ

30 JAN 2018

1937 Թ. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԿՈՊԱՐԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԽՍՀ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի վորոշումը

ԽՍՀՄ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի 1936 թ. հուլիսի 14-ի № 1254 վորոշման հիման վրա, Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհուրդը ՎՈՐՈՇՈՒՄ Է.

ՀԱՏՎԱԾ I.

ԻՆՉՊԻՍԻ ԳՈՒՅՔ ՅԵՎ ԻՆՉՊԻՍԻ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ Է ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՎՈՒՄ

1. Կոլտնտեսություններում (գյուղատնտեսական կոմունաներում, գյուղատնտեսական արտելներում և միատեղ հող մշակող ընկերություններում), նմանապես և տնայնագործական-արհեստագործական սկզբնական կազմակերպություններում, գյուղական վայրերում և հաշմանդամների սկզբնական կազմակերպությունների կոոպերացիայում, գյուղական վայրերում ու քաղաքներում պարտադիր կոպարային ապահովագրության ենթակա են.

ա) շենքերը, գյուղատնտեսական և արդյունաբերական ձեռնարկությունները (սարքավորման հետ), ամբողջ ինվենտարը, տրանսպորտի միջոցները, ամբողջ գյուղատնտեսական ու արդյունաբերական արտադրանքը (սերմի, պարենային և ապրանքային), ինչպես և հումքը, պաշարը և նյութերը—կրակից, հեղեղումներից, յերկրաշարժից, փլուզումներից, սողումներից, մրրկից, տարափից, փոթորիկներից, կայծակահարությունից և շոգեկաթսաների պայթումից.

բ) պարնիկների և ջերմոցների շրջանակները—կարկտահարության պատճառած վնասներից.

գ) գյուղատնտեսական բուսական մշակույթների ցանքերը և պտղատու ու խաղողի այգիների բերքը կարկտահարումից, տարափից, փոթորիկներից, կրակից, ցրտահարությունից, թրջումից, փտումից և հեղեղումից․

դ) հատուկ և տեխնիկական գյուղատնտեսական բույսերը, այն է՝ բամբակի և ծխախոտի ցանքերը՝ բոլոր տեսակի տարերային աղետներից, վնասատուներից և բույսերի հիվանդություններից․

յե) կտավհատի և կանեփի ցանքերը—յերաշտից․

զ) կարմիր յերեքնուկի սերմանոցների ցանքերը—յերաշտից և ցրտահարությունից․

է) ծխախոտի ցանքերի լրացուցիչ ապահովագրումը կարկտահարումից—միմիայն բերքի վորակն իջեցնելու դեպքում․

ը) խոշոր յեղջերավոր անասունները—վեց ամսական հասակից—անկումից․

թ) ձիերը, ջորիները, ուղտերն ու ավանակները մեկ տարեկան հասակից, իսկ ցեղական մատղաշ անասունները վեց ամսականից—անկումից․

ժ) վոչխարները, այծերն ու խոզերը վեց ամսական հասակից—անկումից։

2․ Կոլտնտեսականների (վոչ հանրայնացված գույքի վերաբերմամբ), աշխատավոր մենատնտեսների տնտեսությունների, բանվորների, ծառայողների, տնայնագործների արհեստավորների և մյուս աշխատավորների տնտեսությունների նկատմամբ պարտադիր կոպարային ապահովագրության յենթակա յեն՝

Յերեվանում, Լենինականում, Վաղարշապատում, Կիրովականում, Դիլիջանում, Նոր Բայազետում և Գորիսում—շենքերը, տնայնագործական-արհեստագործական արհեստանոցները (սարքավորման հետ)— կրակից, հեղեղումներից, յերկրաշարժից, փլուզումներից, մրրկից, փոթորկից, տարափից, սողումներից, կայծակահարությունից և շոգեկաթսայի պայթումից։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՈԼՈՐ ՎԱՅՐԵՐՈՒՄ

ա) գյուղատնտեսական մշակույթների ցանքերը և պտղատու և խաղողի այգիների բերքը՝ կարկտահարումից, տարափից, փոթորկից, ցրտահարությունից, թրջումից, փտումից և հեղեղումից․

բ) բոստանների և բանջարանոցների ցանքերը կարկտահարությունից, տարափից և փոթորիկներից․

գ) հատուկ և տեխնիկական մշակույթները, այն է՝ ծխախոտի և բամբակի ցանքերը—բոլոր տեսակի տարերային աղետներից, վնասատուներից ու բույսերի հիվանդություններից․

դ) կտավհատի և կանեփի ցանքերը—յերաշտից․

յե) կարմիր յերեքնուկի սերմանոցների ցանքերը—յերաշտից և ցրտահարությունից․

զ) ծխախոտի ցանքերի լրացուցիչ ապահովագրումը կարկտահարումից— միմիայն բերքի վորակն իջեցնելու դեպքում․

է) խոշոր յեղջերավոր անասունները— վեց ամսական հասակից—անկումից․

ը) ձիերը, ջորիները, ուղտերը և ավանակները— մեկ տարեկան հասակից—անկումից։

ՀԱՏՎԱԾ II

ԻՆՉՊԻՍԻ ԳՈՒՄԱՐՈՎ ԵՆ ՎՃԱՐՎՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Կոլտնտեսություններում յեվ սկզբնական կոոպերատիվներում

3․ Շենքերի, գյուղատնտեսական ու արդյունաբերական ձեռնարկությունների (սարքավորման հետ), ինվենտարի, տրանսպորտի միջոցների, հումքի պաշարի, գյուղատնտեսական և արդյունաբերական արտադրանքի և

ՀԱՅԳԱՑԻՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
II-28201 գր

նյութերի ֆլասները— կրակից և այլ տարերային աղետներից վճարվում են դրանց լրիվ արժեքով, ըստ գույքացուցակի։

Կոլտնտեսությունների, մենատնտեսների տնայնագործների, արհեստավորների, բանվորների, ծառայողների, յեվ այլ ուշխատավորների տնտեսություններում.

Ցերեվանում, Լենինականում, Վաղարշապատում, Կիրովականում, Դիլիջանում, Նոր-Բայազետում և Գորիսում— շենքերի, տնայնագործական-արհեստագործական ձեռնարկությունների (սարքավորման հետ)— կրակից և այլ տարերային աղետներից կրած ֆլասները վճարվում են վնասի լրիվ չափով ըստ ապահովագրական գնահատման։

4. Բուսական մշակույթների ցանքերը կարկտահարությունից, տարափից, փոթորկից, կրակից և գյուղատնտեսական կենդանիները— անկումից ապահովագրելու գծով, ապահովագրական վարձատրություն վճարվում է հետևյալ նորմաներով.

ա) Բուսական մշակույթները կարկտանաթությունից, տարափից, փոթորկից, ցրտահարությունից, թրջումից, փտումից յեվ եղեղումից ապահովագրելու վարձատրության չափը.

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Նորմանները ռուբլիներով յուրաքանչյուր հեկտարից		
	Կոլտնտեսություններում և սովխոզներում կոոպերատիվ ներում	Կոլտնտեսականների տնտեսություններ.	Մենատնտեսություններ.
1	2	3	4
ԱՌԱՋԻՆ ԽՈՒՄԲ			
1. Հացահատիկային (ցորեն, գարի, հաճար, յեգիպտացորեն, կորեկ), բակլային (լոբի, սիսեռ, վոսպ և այլն)	80	65	60
2. Արևածաղիկ	175	130	100
3. Ցանովի խոտաբույսեր . . .	175	150	120
4. Սիլոսի մշակույթներ	75	65	60

1	2	3	4
ՑԵՐԿՐՈՐԴ ԽՈՒՄԲ			
5. Բոստան	500	450	400
6. Բանջարանոց	600	500	450
7. Պտղատու այգիներ	800	625	575
8. Խաղողի այգիներ	1475	975	875
9. Թթենու ծառեր	250	200	200
ՑԵՐՐՈՐԴ ԽՈՒՄԲ			
10. Կարտոֆիլ	200	150	130
11. Արմատապտուղներ . . .	200	150	130
12. Կտավհատ	40	35	35
13. Կանեփ	130	110	110
14. Ձալթուկ	400	300	300
15. Շաքարի ճակնդեղ	250	200	150
16. Այլ բուսական մշակույթներ	175	150	130
17. Ծխախոտ (լրացուցիչ պատասխանատվություն) . .	1200	900	900
18. Սածիլներ բոլոր տեսակի .	100	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Գորիսի, Իջևանի, Կոտայքի, Միկոյանի, Շամշադինի, Ղափանի և Ալլահվերդու շրջանների խաղողի այգիների նկատմամբ սահմանվում են հատուկ նորմաներ, այն է՝ կոլեկտիվ տնտեսությունների համար 1000 ռուբլի, կոլտնտեսականների՝ 700 ռուբլի և մենատնտեսների՝ 650 ռուբլի մեկ հեկտարից։

բ) Անասունների ապահովագրման վարձատրության չափը

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ	Անասունների ապահովագրական հասակը	Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում	Կոլտնտեսականների անտեսություններում	Մենատնտես. տնտեսություն.
		Նորմաները ռուբլիներով մեկ գլուխ անասունի համար		
1. Մատղաշ խոշոր յեղջերավոր անասուններ	6 ամսականից մինչև 1 տարեկան	75	70	65
2. Խոշոր յեղջերավոր անասուններ՝ կովեր, յեզներ, ցուլեր	1 տարեկան և բարձր	145	140	130
3. Գոմեշներ և մատակներ	1 տարեկան և բարձր	185	180	175
4. Ձիեր, ուղտեր, ջորիներ	1 տար. մինչև 2 տարեկան, իսկ ցեղականը 6 ամսականից	75	70	65
5. Ձիեր, ուղտեր և ջորիներ	2 տարեկան և բարձր	160	150	140
6. Ավանակներ	1 տար. մինչև 2 տարեկան	30	25	25
7. Ավանակներ	2 տարեկան և բարձր	65	55	55
8. Վոչխարներ և այծեր	6 ամսական և բարձր	50	—	—
9. Խոզեր	6 ամսական և բարձր	75	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում ցեղական խոշոր յեղջերավոր անասունները մեկ տարեկանից բարձր, իսկ ցեղական ձիերը յերկու տարեկանից բարձր անպայման ապահովագրվում են լրիվ արժեքով ըստ ապահովագրական գնահատման։

5. Հատուկ և տեխնիկական գյուղատնտեսական բուսական մշակույթների ցանքերի համար, վորոնք ապահովագրվում են բոլոր տեսակի տարերային աղետներից, վընասատուներից, բույսերի հիվանդություններից — ապահովագրական վարձատրություն վճարվում է հետևյալ նորմաներով մեկ հեկտարից ռուբլիներով.

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՆԵՐԻ ՑԱՆՔԵՐԻ ԱՆՈՒՆԸ	Նորմաները ռուբլիներով մեկ հեկտարից	
	Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում	Կոլտնտեսականների և մենատնտես. տընտեսություններում
Բամբակ	150	120
Դեղին ծխախոտ	1200	900

6. Կտավհատի և կանեփի ցանքերը յերաշտից և կարմիր յերեքնուկի սերմանոցների ցանքերը յերաշտից և ցրտահարությունից ապահովագրելու գծով, ապահովագրական վարձատրություն վճարվում է հետևյալ նորմաներով մեկ հեկտարից ռուբլիներով.

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում	Կոլտնտեսականների և մենատնտեսների տնտեսություններում
1. Կտավհատ յերկարացողուն	110	90
2. Կտավհատ բազմացողուն	40	35
3. Կանեփ	130	110
4. Կարմիր յերեքնուկի սերմանոցներ	200	170

7. Ապահովագրական այն ֆնասները, որոնք տեղի կունենան 1937 թ. հունվարի մեկից մինչև դեկտեմբերի 31-ը վճարվում են այս որոշման 4, 5 և 6 հոդվածներում նշված նորմաներով։ Կարմիր յերեքնուկի սերմանոցների ցանքերը յերաշտից և ցրտահարությունից ապահովագրելու վերաբերմամբ, այս որոշման 6-րդ հոդվածում նշված նորմաները տարածվում են և այն ֆնասների վրա, որոնք տեղի կունենան 1936 թվին։

8. Ֆնասները սահմանված նորմաների լրիվ գումարի չափով հաշվարկվում և վճարվում են յերբ գույքը վոչնչացել է ամբողջովին, իսկ յեթե ֆնասվել է մասնակի կերպով, ապա վճարվում է այդ գումարի համապատասխան մասը։

Պարտադիր կոպարային ապահովագրության ապահովագրական վարձատրությունից չի կարելի գանձել վորևե գումար, բացառությամբ կոպարային ապահովագրության վճարումների և հետևությի։

9. Պետական մարմինների կողմից չեն հատուցվում այն ֆնասները, որոնք տեղի յեն ունեցել կոլեկտիվ, կոոպերատիվ, կոլտնտեսական և մենատնտես տնտեսությունների մեղքով բացահայտ անտնտեսվարության, հանրային սեփականության պաշտպանության բացակայության, կամ ապահովագրվողի դիտավորյալ գործողությունների, կամ եվ հակահրդեհային կանոնները չպահպանելու և կրակի հետ կոպիտ, անզգուշաբար վարվելու հետևանքով, նմանապես և անասունների չարաշահ շահագործման պատճառով։

ՀԱՏՎԱԾ III

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ

10. Կոլտնտեսությունների և կոլտնտեսականների ապահովագրական ծախքերը պակասեցնելու նպատակով 1935 թվին ապահովագրական վճարումներն իջեցված են միջին հաշվով 7 տոկոս՝ 1934 թվի ապահովագրական վճարումների համեմատությամբ, և սահմանվում են հետևյալ դրույքները։

Ա. Կրակից յեվ այլ տարերային աղետներից

ՎԱՅՐԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում		Կոլտնտես. և մեն. տնտես.
	Շենքերի, արդյունաբերական ձեռնարկությունների, գյուղատնտեսական արտադրանքի, հումքի պաշարի և նյութերի համար	Ինվենտարի և մի-մի բրիգադի համար	Շենքերի և արդյունաբերական ձեռնարկությունների համար
	Ապահովագումարի յուրաքանչյուր 100 ռուբլուց կոպեկներով		
1. Ցերևանում, Լենինականում, Ն. Բայազետում, Վաղարշապատում, Դիլիջանում, Գորիսում և Կիրովականում	30	30	70
2. Հայաստանի մյուս քաղաքներում և գյուղերում	50	30	—

Բ. Բուսական մթերքների ապահովագրման դրույքները՝ կարկտահարումից, տարափից, փոթորկից, ցրտահարությունից, բրջումից, փտումից յեվ հեղեղումներից.

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՈԼՈՐ ՎԱՅՐԵՐՈՒՄ					
	Կոլտնտեսություն. համար		Կոլտնտեսականների համար		Մենատնտեսների համար	
	Ամենամեծ դեպ-%-ով	Բնութագրվող դեպքերի գումարակի	Ամենամեծ դեպ-%-ով	Բնութագրվող դեպքերի գումարակի	Ամենամեծ դեպ-%-ով	Բնութագրվող դեպքերի գումարակի
1. Հացահատիկային (ցորեն, գարի, հաճար, յեգիպտացորեն, կորեկ), բակլային (լոբի և այլն)	4,5	3—60	6,6	4—29	10,2	6—12
2. Արևածաղիկ	6,1	10—68	8,4	10—92	11,9	11—90
3. Ցանովի խոտաբույսեր	4,5	7—88	6,6	9—90	10,2	12—24
4. Սիլոսի մշակույթներ .	4,5	3—38	6,6	4—29	10 2	6—12
5. Բոստան	6,1	30—50	4,5	20—25	6,9	27—60
6. Բանջարանոց	6,1	36—60	4,5	22—50	6,9	31—05
7. Գաղատու այգիներ .	7,1	56—80	9 3	58—13	13,2	75—90
8. Խաղողի այգիներ . .	7,1	104—73	9,3	90—68	13 2	115—50
9. Թթենու ծառեր . . .	5,0	12—50	5,4	10—80	8,2	16—40
10. Կարտոֆիլ	4,5	9—00	6,6	9—90	10,2	13—26
11. Արմատապտուղներ .	4,5	9—00	6 6	9—90	10.2	13—26
12. Կտավհատ	6,1	2—44	8.4	2—94	11,9	4—17
13. Կանեփ	6.1	7—93	8,4	9—24	11.9	13—09
14. Զալթուկ	6,1	24—40	8,4	25—20	11,9	35—70
15. Շաքարի ճակնդեղ . .	4.5	11—25	6,6	13—20	10,2	15—30
16. Այլ բուսական մշակույթներ	6.1	10—68	8,4	12—60	11,9	15—47
17. Սածիլներ բոլոր տեսակի	5,0	5—00	—	—	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Կոլտնտեսականների և մենատնտեսների տնտեսություններում բոստանի և բանջարանոցի ցանքերն ապահովագրվում են միմիայն կարկտահարությունից, տարափից և փոթորկից։

Գ. Անասունների ապահովագրման դրույքները ամիսից

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ	Կոլտնտեսականների տնտեսություններում						Մենատնտեսների տնտեսություններում					
	Հոլշտինի և սիմենտալ կրոսպրեսական տնտես.		Ցեղանուշ, լեռնային կարմրագույն, դարատագույն, կիսաբարակ գույնի, ն. բայազետ. գոբիսուն		Մյուս վայրերում		Ցեղանուշ, լեռնային կարմրագույն, դարատագույն, կիսաբարակ գույնի, ն. բայազետ. գոբիսուն		Մյուս վայրերում	
	Ցեղանոսի	Բեմատոս-տիսկոտեռ	Ցեղանոսի	Բեմատոս-տիսկոտեռ	Ցեղանոսի	Բեմատոս-տիսկոտեռ	Ցեղանոսի	Բեմատոս-տիսկոտեռ	Ցեղանոսի	Բեմատոս-տիսկոտեռ
1. Գոլիք, յեզներ, ցուլեր 1 տար. բարձր	2,35	3—41	4,35	6—09	4,35	6—09	5 70	7—41	5,70	7—41
2. Գոռնիշներ և մատակներ 1 ա. և բարձր	2,35	4—35	4,35	7—83	4,35	7—83	5,70	9—98	5,70	9—98
3. Զլիկներ, ուղտեր, ջորիներ 2 տար. բարձր	4,90	7—84	8,35	12—53	7,60	11—40	10,90	15—26	9.90	13—86
4. Պլանակներ 2 տարեկանից բարձր .	4,90	3—19	8,35	4—59	7,60	4—18	10,90	6—00	9,90	5—45
5. Խոյեր կամ գեղեր մինչև 6 ամսական	5,35	2—68	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Գառներ 6 ամսականից բարձր . . .	6.25	4—69	—	—	—	—	—	—	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Կալակուլի, դալակվոր մուխարների համար դրույքը սահմանվում է կոլտնտեսությունների համար 4,30 տոկոս, կոլտնտեսականների համար՝ 6,5 տոկոս և մենատնտեսների համար՝ 8,5 տոկոս ապահովագրական գումարից։

11. Խոշոր յեղջերավոր մատղաշ անասունները վեց ամսականից մինչև մեկ տարեկան և մատղաշ ձիերը, ջորիները, ուղտերն ու ավանակները մեկ տարեկանից (իսկ ցեղական անասունները 6 ամսականից) մինչև յերկու տարեկան հասակն ապահովագրված են համարվում առանց ապահովագրական վճարումներ գանձելու։

12. Ցանքերի ապահովագրական վճարումները հաշվարկվում են յուրաքանչյուր տնտեսության գարնանացան և աշնանացան պլանի համաձայն, վորը սահմանված է համապատասխան տարվա համար, իսկ բաղմամյա տունկերի նկատմամբ—հաշվառված տարածության համաձայն։

Այն տարածությունների համար, վորոնք պլանից ավելի յեն ցանված, ապահովագրական վճարումներ չեն սահմանվում, իսկ վնասները հատուցվում են ցանքի փաստացի տարածության համաձայն։

13. Հատուկ և տեխնիկական գյուղատնտեսական բուսական մշակույթների համար սահմանվում են հետևյալ գրույքները (տարիֆները)։

ՍՍԿՍՈՐՆԵՐ	Բոլոր տեսակի տարերային աղետներից				Դեղին ծխախոտի ցանքերը կարկտահարությունից ապահովագրելու համար	
	Բամբակի համար		Դեղին ծխախոտի համար			
	Տոկոսներ ապահովագրված գումարից	Ռուբլիներ մեկ հեկտարից	Տոկոսներ ապահովագրված գումարից	Ռուբլիներ մեկ հեկտարից	Տոկոսներ ապահովագրված գումարից	Ռուբլիներ մեկ հեկտարից
1) Կոլտնտեսություններ և սկզբնական կոոպերատիվ.	2.3	3—45	3,4	40—80	2,4	28—80
2) Կոլտնտեսականներ	3,5	4—20	4,6	41—40	2,7	24—30
3) Մենատնտես աշխատավոր անտեսություններ	4,4	5—28	5,8	52—20	5,2	46—80

14. Հարավային կանեփի ցանքերը բոլոր տեսակի տարերային աղետներից, կտավհատի ու կանեփի ցանքերը յերաշտից և կարմիր յերեքնուկի սերմանոցների ցանքերը յերաշտից և ցրտահարությունից ապահովագրելու գծով, ապահովագրական վճարումներ չեն գանձվում։

ՀԱՏՎԱԾ IV

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Արտոնություններ կենդանաբուծության զարգացման համար

15. Կենդանաբուծության հետագա զարգացմանը նպաստելու և նրա ապրանքայնությունը բարձրացնելու նպատակով՝ կոլտնտեսություններին և սկզբնական կոոպերատիվներին տրվում են հետևյալ արտոնությունները.

ա) ազնվացեղ անասունների ապահովագրության նկատմամբ վճարումից զեղչ է տրվում 20 տոկոսի չափով.

բ) ապրանքային ֆերմաներում գտնվող ձիերի, խոշոր յեղջերավոր անասունների, խոզերի, վոչխարների և այծերի ապահովագրության նկատմամբ վճարումից զեղչ է արվում 20 տոկոսի չափով. այդ զեղչն արվում է ազնվացեղ անասունների նկատմամբ վորպես առաջին զեղչին հավելյալ.

գ) առաջավոր կոլտնտեսությունները, վորոնք լավագույն ցուցանիշներ ունեն անասունների պահպանման և զարգացման գործում (կոլտնտեսության հոտի ավելացումմատղաշ սերնդի աճեցման միջոցով, անասունների անկման կրճատումը, գոմերի տաքացումը, անասունների լավ կերակրելն ու խնամելը, դրանց կանոնավոր շահագործելը և այլն) գյուղատնտեսական անասունների համար հաշվարկված ապահովագրական վճարումներից զեղչ է արվում մինչև 25 տոկոսի չափով։

Արտոնություններ հակահրդեհային պահպանության բարելավման յեվ հրաղիմացկուն շինարարության զարգացման համար.

16. Այն կոլտնտեսությունները և սկզբնական կոո-

պերատիվները, վորոնք ունեն լավ կազմակերպված հակահրդեհային պահպանություն (մարտունակ խումբ և սարք ու կարգին մեքենաներ և ինվենտար, կրակմարիչներ, կոլտնտեսական գույքի մշտական պահպանում և այլն), ինչպես և հրադիմացկուն շենքեր կառուցող կոլտնտեսությունները և սկզբնական կոոպերատիվները, շենքերի, ձեռնարկությունների և ինվենտարի ապահովագրության վճարումների հաշվարկած գումարից զեղչ են ստանում մինչև 50 տոկոսի չափով։

17. Այս վորոշման 15-րդ հոդ. «գ» կետում և 16-րդ հոդ. նշված զեղչերի չափն առանձին կոլտնտեսությունների և սկզբնական կոոպերատիվների համար սահմանում է շրջանային ապահովագրական հանձնաժողովը։

18. Այն կոլտնտեսությունները, կոլտնտեսականներն ու մենատնտես աշխատավոր տնտեսությունները, վորոնք սահմանված կանոնների համաձայն տեղափոխվել են նոր վայրեր, տեղափոխման առաջին տարում ապահովագրական վճարումներից զեղչ են ստանում 50 տոկոսի չափով։

19. Այն կոլտնտեսականների տնտեսությունները (վոչ հանրայնացված գույքի վերաբերմամբ), ինչպես նաև աշխատավոր մենատնտեսների, բանվորների, ծառայողների ու այլ աշխատավորների տնտեսությունները, վորոնց կազմի մեջ մտնում են Խորհրդային Միության հերոսներ, ԽՍՀՄ-ի շքանշաններով կամ հեղափոխական պատվո զենքով պարգևատրված անձինք, նաև պատերազմի ու աշխատանքի հաշմանդամներ, տվյալ տնտեսության համար վորոշված ապահովագրական վճարումներից զեղչ են ստանում 50 տոկոսի չափով։

20. Այն կոլտնտեսությունները, կոլտնտեսականներն ու մենատնտեսները, վորոնք տուժել են այնպիսի տարերային աղետներից, վորոնցից ապահովագրում չի անցկաց-

11-2820/91

վում տվյալ վայրում, մասնակի չափով ազատվում են վճարումներից նույն վայրում կիրառվող ապահովագրության տեսակների վերաբերմամբ։ Զեղչման չափը վորոշում են շրջանային ապահովագրական հանձնաժողովները, համաձայն կրած վնասների և ըստ տնտեսության ունակության, բայց վոչ ավելի չափով, քան ապահովագրական վճարումների 90 տոկոսը։

ՀԱՏՎԱԾ V

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՄՈՒԾՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

21. Շենքերի, գյուղատնտեսական անասունների, ցանքերի և այլ գյուղատնտեսական գույքի ապահովագրության վճարումների մուծման վերջնական ժամկետները սահմանվում են հետևյալ կերպ.

ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ա) Լեռնային և նախալեռնային շրջաններում առաջին ժամկետ՝ մինչև 1936 թ. սեպտեմբերի 30-ը պետք է մուծել ապահովավճարի 50 տոկոսը։

Յերկրորդ ժամկետ՝ մինչև 1936 թ. դեկտեմբերի մեկը պետք է մուծել ապահովավճարի 50 տոկոսը։

բ) Դաշտային (բամբակագործական և խաղողագործական) շրջաններում՝ առաջին ժամկետ՝ մինչև 1936 թ. հոկտեմբերի 15-ը պետք է մուծել ապահովավճարի 50 տոկոսը։

Յերկրորդ ժամկետ մինչև 1936 թ. դեկտեմբերի 15-ը պետք է մուծել ապահովավճարի մնացած 50 տոկոսը։

ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ա) Լենինականի, Արթիկի, Թալինի, Դիլիջանի, Իջևանի, Յերևանի, Սիսիանի, Գորիսի, Ղափանի, Մարտու-

ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՀԱՄԱՐ

նու, Բասարդեչարի, Միկոյանի, Ազիզբեկովի, Ստեփանավանի, Կիրովականի, Շամշադինի, Նոր-Բայազետի, Ախտայի, Ալլահվերդու, Ամասիայի, Աբարանի, Մեղրու շրջանների, Կոտայքի, Աշտարակի, Վաղարշապատի և Վեղիի լեռնային մասի համար.

Առաջին ժամկետ՝ մինչև 1936 թ. սեպտեմբերի 30-ը պետք է մուծել ապահովավճարի 50 տոկոսը։

Երկրորդ ժամկետ՝ մինչև 1936 թ. նոյեմբերի 15-ը պետք է մուծել ապահովավճարի մնացած 50 տոկոսը։

բ) Ղամարլուի, Հոկտեմբերյան շրջանների և Աշտարակի, Կոտայքի, Վաղարշապատի և Վեղիի դաշտային մասերի համար.

Առաջին ժամկետ՝ մինչև 1936 թ. հոկտեմբերի 15-ը պետք է մուծել ապահովավճարի 50 տոկոսը։

Երկրորդ ժամկետ՝ մինչև 1936 թ. դեկտեմբերի մեկը պետք է մուծել ապահովավճարի մնացած 50 տոկոսը։

22. Այն ապահովավճարները, որոնք չեն մուծվում այս որոշմամբ սահմանված ժամկետներում, համարվում են հետնույթ և գանձվում են հարկեր գանձելու համար որոշված կարգով։ Հետնույթին ավելացվում է տուժը (յուրաքանչյուր ուշացած օրվա համար) հետևյալ չափերով.

ա) կոլտնտեսություններից՝ 0,1 տոկոս.

բ) կոլտնտեսականներից և մենատնտեսների տնտեսություններից 0,2 տոկոս։

ՀԱՏՎԱԾ VI

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ ԳԱՆՁՈՂ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

ՀԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՑԵՎ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՏԱԼՈՒ ՑԵՎ ԲՆՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

23. Կոլարային ապահովագրության օբյեկտների հաշվառման, ապահովագրական վճարումները հաշվելու, ապահովագրական ծանուցագրերը լրացնելու և հանձնելու և ապահովագրական վճարումների գանձումը ժամանակին և ճիշտ կատարելու պատասխանատվությունը դրվում է շրջանային գործադիր կոմիտեի և քաղաքային ու գյուղական խորհուրդների վրա։

24. Ապահովագրական մարմինները պարտավոր են միջոցներ ձեռք առնել, որպեսզի տուժող տնտեսություններին հասանելիք ապահովագրական վարձատրությունը ժամանակին ու լրիվ տրվի և կոլարային ապահովագրություն անցկացնելու ժամանակ բյուրոկրատական խեղաթյուրումներ տեղի չունենան։

25. Պարտավորեցնել քաղաքային խորհուրդներին և շրջանային գործադիր կոմիտեներին.

ա) պարտադիր կոլարային ապահովագրության որենքը պարզաբանելու նպատակով լայն մասսայական աշխատանք տանել գյուղերում.

բ) ապահովել այս որոշման մեջ նախատեսված արտոնությունները լրիվ և ժամանակին տալու գործը, հատուկ ուշադրություն դարձնելով այն արտոնությունների վրա, որոնք տրվում են կոլտնտեսություններին և սկզբնական կոոպերատիվներին կենդանաբուծության զարգացման նպաստելու ու նրա ապրանքայնությունը բարձրացնելու նպատակով։

26. Տեղական ֆինանսական մարմինների ղեկավարները պարտավոր են սիստեմատիկորեն ստուգել ապահովագրական մարմինների, այլև շրջանային ու գյուղական ապահովագրական հանձնաժողովների աշխատանքը։

27. Գյուղխորհուրդների և գյուղական հանձնաժողովների կողմից պարտադիր կողմարային ապահովագրման գծով թույլ տրված սխալ գործողությունների դեմ գրավոր բողոքներ տրվում են շրջանային ապահովագրական հանձնաժողովին, իսկ շրջանային ապահովագրական տեսչության և շրջանային ապահովագրական հանձնաժողովի գործողությունների դեմ՝ ՀԽՍՀ Հանրապետական ապահովագրական վարչության։

28. Յուրաքանչյուր բողոք պետք է քննության առնվի և լուծվի վոչ ուշ, քան ստացված պահից 10 որվա ընթացքում։ Շրջանային ապահովագրական հանձնաժողովների նախագահները և Պետապի վարչության պետն անձնական պատասխանատվություն են կրում ներկայացրած բողոքները ժամանակին և ճիշտ քննելու համար։

ՀԱՏՎԱԾ VII

ՄԱՍՀԱՆՈՒՄՆԵՐ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԵՂԵՂՈՒՄՆԵՐԻ ՅԵՎ ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԿՄԱՆ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԵԼՈՒ ՅԵՎ ԿԱՆԽԵԼՈՒ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

29. Ապահովագրական վճարումների գանձված ընդհանուր գումարի 15 տոկոսը հատկացվում է հրդեհի, հեղեղումների և անասունների անկումը կանխելու ու դրանց դեմ պայքարելու հետ կապված ծախսերի համար։

Այդ մասհանումները պետք է ծախսվեն.

ա) անասնաբուժարանների, ամբուլատորիաների և իզոլյատորների, նմանապես և հրդեհային սարայների ու դեպոների կառուցման և վերանորոգման.

բ) հրադիմացկուն շինարարության ձեռնարկումների.

գ) հեղեղումներից պաշտպանող շինություններ կառուցելու.

դ) դեպի ջրի աղբյուրներ տանող ճանապարհներ, ինչպես նաև արտեզյան և այլ ջրհորներ կառուցելու.

յե) հրշեջ սարքավորում, ինվենտար և սարք ձեռք բերելու.

զ) բնապրեպարատներ, դեղորայք, գործիքներ, անասնաբուժական-սանիտարական ստորին ցանցում աշխատողների համար կազմակերպված դասընթացները վարկավորելու.

ը) հակահրդեհային, անասնաբուժական և սանիտարական ձեռնարկումների մասսայականացման համար։

Շրջանային գործադիր կոմիտեները, քաղաքային խորհուրդները ու Պետապի որգանները 15 տոկոսային մասհանման հաշվին ձեռնարկումների պլաններ կազմելիս պարտավոր են հաշվի առնել վերոհիշյալ ձեռնարկումների անցկացման անհրաժեշտությունն առաջին հերթին այն գյուղերում և կոլտնտեսություններում, վորոնք ակտիվ պայքար են մղում հրդեհների, համաճարակների ու այլ տարերային աղետների դեմ։

30. Սահմանել ապահովագրական վճարումների գանձված գումարներից $^3/_4$ տոկոսային մասհանում պարտադիր ապահովագրության գծով մասսայական աշխատանք կատարելու, գյուղխորհուրդներին կից ապահովագրական ակտիվին, և առաջին հերթին ակտիվիստ-կոլտնտեսականներին պարգևատրելու համար։

Ֆոնդի ստեղծման և ծախսման կարգը սահմանվում է ԽՍՀՄ Ֆինժողկոմատի կողմից հրապարակված հրահանգով։

ՀԱՏՎԱԾ VIII

ԿՈՊԱՐԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

31. Կոպարային ապահովագրություն անց է կացվում այս վորոշման, ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի կողմից 1933 թ. մայիսի 23-ին հաստատված պարտադիր կոպարային ապահովագրության կանոնների (ԽՍՀՄ Որ. Ժողով. 1933 թ. № 34, հոդ. 201 բ.), այս որենքից բղխող փոփոխումներով և ի զարգացումն այս վորոշման և հիշյալ կանոնների ԽՍՀՄ Ֆինժողկոմատի կողմից հրապարակված հրահանգների հիման վրա։

ՀԽՍՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

ՆԱԽԱԳԱՀ՝ Ա. ԳՈՒԼՈՅԱՆ

ՀԽՍՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

ԳՈՐԾԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՉԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝ Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Երևան, 1936 թ. հուլիսի 23

ԱՐԽԻՎ

Բաց թողնման համար պատասխանատու է՝ Մ. Սարգսյան, սրբագրիչ Ա. Այվազյան, Գլավլիտի լիազոր № 1088, հրատ. № 361, պատ. 523, տիրաժ 2000, հանձնված և արտադրության 1936 թ. հուլիսի 27-ին, ստորագրված և տպագրելու, 1936 թ. օգոստոսի 10-ին։

Գյուղհրատի տպարան, Երևան, Նալբանդյան № 11

20

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0936612

14 АВГ. 1936 ~~500~~
570
11
28201

ПОСТАНОВЛЕНИЕ СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ ССР АРМЕНИИ

ОБ ОБЯЗАТЕЛЬНОМ ОКЛАДНОМ СТРАХОВАНИИ НА 1937 ГОД

Сельхозгиз 1936 Эривань